

TASLAK

SİVİL HAVACILIK İŞLETMELERİ YETKİLİ DENETİM KURULUŞLARI YÖNETMELİĞİ (SHY DENETİM)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Hukuki dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı, 14/10/1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu ile 10/11/2005 tarihli ve 5431 sayılı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun kapsamında Genel Müdürlük tarafından yetkilendirilen işletmelerin denetimini yapmak üzere denetim kuruluşlarının yetkilendirilmesine, faaliyetlerine ve yetkilerinin iptaline ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2- (1) Bu Yönetmelik, denetim yetkisi almış kuruluşlar ile 14/10/1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu ile 10/11/2005 tarihli ve 5431 sayılı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun kapsamında yetkilendirilen işletmeleri, bu Yönetmelik kapsamında yetkilendirilen denetim kuruluşlarını ve tüm denetim faaliyetlerini kapsar.

Hukuki Dayanak

Madde 3- (1) Bu Yönetmelik, 14/10/1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununun 27 nci maddesi ile 10/11/2005 tarihli ve 5431 sayılı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 27 nci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4- (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Bakan: Ulaştırma Bakanını,

b) Bakanlık: Ulaştırma Bakanlığını,

c) Başdenetçi: Yetkili denetim kuruluşunda çalışan ve 2920 ile 5431 sayılı Kanunlar ve bu Kanunlar uyarınca yayımlanan mevzuata göre denetim yetkisine haiz bulunan, havacılık sektöründe fiilen en az on yıl deneyime sahip olan ve uluslararası ve ulusal mevzuat ile Genel Müdürlükçe alt düzenlemeler ile belirlenen diğer gerekliliklere sahip olan denetçiyi,

ç) Denetçi: Yetkili denetim kuruluşunda çalışan ve 2920 ile 5431 sayılı Kanunlar ve bu Kanunlar uyarınca yayımlanan mevzuata göre denetim yetkisine haiz bulunan, havacılık sektöründe fiilen en az beş yıl deneyime sahip olan ve uluslararası ve ulusal mevzuat ile Genel Müdürlükçe alt düzenlemeler ile belirlenen diğer gerekliliklere sahip olan denetçiyi,

d) Genel Müdür: Sivil Havacılık Genel Müdürünü,

e) Genel Müdürlük: Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünü,

f) İşletme: Genel Müdürlük tarafından 2920 ve 5431 sayılı Kanunlara göre yetkilendirilmiş havacılık kuruluşlarını,

g) Yetkili Denetim Kuruluşu: Bu Yönetmelik kapsamında denetim hizmetlerini yerine getirmek üzere Genel Müdürlük tarafından yetkilendirilmiş denetim kuruluşunu,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Denetime İlişkin Genel Esaslar

Denetim ve amacı

MADDE 5- (1) Denetim, 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununa göre yetkilendirilen işletmelerin uçuş, can ve mal emniyet ve güvenliğini sağlayacak şekilde faaliyetlerinin doğruluğunun, güvenilirliğinin, havacılık düzenlemelerine uygunluk derecesinin araştırılması ve sonuçlarının ilgili taraflara bildirilmesi amacıyla kanıt toplanması ve bu kanıtların değerlendirilmesi sonucunda görüş oluşturulması ve rapora bağlanması aşamalarından oluşan süreçtir. Havacılık işletmelerinin sivil havacılık mevzuatı kapsamındaki tüm faaliyetleri denetime tabi tutulur.

(2) Denetim, havacılık işletmelerinin faaliyetleri sırasında ve tüm kayıt ve belgeleri üzerinden yürütülür. Havacılık işletmeleri tarafından kurulan iç sistemlerinin etkinliği de bu kapsamda değerlendirilir.

(3) Denetim uygulaması bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde sivil havacılık mevzuatına göre yapılır.

Denetim faaliyetinin yürütülmesi

MADDE 6- (1) Denetim faaliyetleri, Genel Müdürlük tarafından verilen yetki kapsamında işletmelerin denetim sözleşmesi imzaladığı yetkili denetim kuruluşunun ilgili baş denetçisi başkanlığında, aynı yetkili denetim kuruluşunca istihdam edilen denetim yetkisine sahip denetçiler tarafından Genel Müdürlükçe belirlenen denetim takvimine uygun olarak yürütülür.

(2) Denetim takvimi Genel Müdürlük tarafından her yıl için bir önceki yılın Kasım ayı içinde yayınlanır.

(3) Genel Müdürlük denetim takviminde, hangi denetimlerin Genel Müdürlük tarafından yapılacağı, hangilerinin ise Genel Müdürlük ve yetkili denetim kuruluşları tarafından yapılabileceği belirtilir.

(4) İşletmeler tarafından Genel Müdürlüğün denetim takviminde yer alan denetimlerden hangisinin yetkili denetim kuruluşlarına yaptırılacağı Aralık ayı sonuna kadar Genel Müdürlüğe yazılı olarak bildirilir.

(5) Genel Müdürlük, yapılan başvurulara göre her işletmenin denetim planını onaylar.

(6) Genel Müdürlük, yetkili denetim kuruluşlarının yapacağı denetimlerde kendi personelini kısmen veya tüm denetim boyunca bulundurma, denetimi gözetleme hakkına sahiptir.

Denetçilerin yetkileri

MADDE 7- (1) Denetçiler;

a) Denetlenen işletmelerin denetim konularıyla ilgili tüm faaliyetlerini, kayıt ve belgelerini gizli dahi olsa incelemek,

b) Denetim işlemini ilgilendiren tüm bilgileri işletme yönetiminden ve diğer ilgililerden istemek,

hususlarında yetkilidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İlkeler

Etik ilkeler

MADDE 8- (1) Yetkili denetim kuruluşları, ortakları, yönetim kurulu başkan ve üyeleri, yöneticileri ve istihdam ettikleri denetçiler, 13/04/2005 tarihli ve 25785 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelikte belirlenen ilkelere uymakla yükümlüdürler.

(2) Yetkili denetim kuruluşları, ortakları, yönetim kurulu başkan ve üyeleri, denetçileri ve yöneticileri ile istihdam ettikleri denetçiler, iş elde etmek için dolaylı veya dolaysız reklam yapamaz, reklam sayılabilecek faaliyetlerde bulunamazlar ve iş öneremezler. Yetkili denetim kuruluşunu tanıtıcı bilgiler içeren web sayfası ve broşürler hazırlanması, eleman aramaya yönelik ilanlar verilmesi, bilimsel nitelikte yayın yapılması, seminer, konferans gibi toplantılar düzenlenmesi bu yasağa aykırılık oluşturmaz.

(3) İkinci fıkra kapsamındaki uygulamalar ile işletmeler nezdinde yapılacak görüşmelerde, yetkili bir denetim kuruluşunun diğer bir ya da bir kaç yetkili denetim kuruluşuyla karşılaştırması yapılamaz.

Bağımsızlık ilkesi ve bağımsızlığı ortadan kaldıran haller

MADDE 9- (1) Bağımsızlık, yetkili denetim kuruluşlarının ortakları, yönetim kurulu başkan ve üyelerinin, denetçileri ile yöneticilerinin denetim faaliyetlerini doğruluk, tarafsızlık ve şüphecilik ilkeleri çerçevesinde yürütmelerini sağlayacak davranışlar ve anlayışlar bütünüdür.

(2) Denetçiler, çalışmalarını sırasında ortaya çıkabilecek menfaat ilişkilerinden uzak kalmak, dürüstlük ve tarafsızlıklarını etkileyebilecek hiçbir müdahaleye imkan vermemek, denetim sonucunda ulaştıkları bulgu ve görüşlerini, kendilerinin ya da başkalarının doğrudan veya dolaylı menfaatlerini düşünmeksizin raporlarında açıklamak zorundadır.

(3) Yetkili denetim kuruluşları, ortakları, yönetim kurulu başkan ve üyeleri, denetçiler, yöneticiler ve denetçiler, denetlenen işletme ile veya işletmenin doğrudan ya da dolaylı olarak kontrol ettiği ortaklıklar ile denetimin etkin bir şekilde yapılmasını engelleyecek herhangi bir menfaat ilişkisine giremezler.

(4) Denetçi, işletmenin ve işletmenin doğrudan ya da dolaylı olarak kontrol ettiği ortaklıkların yönetimi ile ilgili karar alma sürecine katılamaz, bunlar ile bağımsızlık ilkesini zedeleyecek mali, ticari veya herhangi bir ilişki içinde ise denetim faaliyetinde görev alamaz.

(5) Yetkili denetim kuruluşları, aynı yetkili denetim kuruluşu ile hukuki bağlantısı olan Türkiye’de yerleşik diğer kuruluşlar ile bunların ortakları, yönetim kurulu başkan ve üyeleri, denetçileri, yöneticileri ve istihdam ettikleri denetçileri denetledikleri işletmeye veya işletmenin doğrudan ya da dolaylı olarak kontrol ettiği ortaklıklara, denetim faaliyetleri haricinde başka hizmet veremez.

(6) Yetkili denetim kuruluşunun ortakları ile yönetim kurulu başkan ve üyeleri, denetçileri, yöneticileri veya iştirak ettiği ortaklıkları, yetkili denetim kuruluşu adına denetim yapan denetçilerin yürüteceği denetim çalışmalarının bağımsızlığını ve tarafsızlığını zedeleyecek müdahalelerde bulunamaz.

(7) Denetçiler, bağımsızlıklarını ya da yasal düzenlemelere uygunluğu tehlikeye düşürecek hususları ve bunları önleyici tedbirleri çalışma kağıtlarına aktarmak ve ilgili başdenetçiyi ve kalite yönetim sisteminden sorumlu yöneticiyi ve sorumlu müdürü bilgilendirmekle yükümlüdür.

(8) Yetkili denetim kuruluşlarının ortakları, yönetim kurulu başkan ve üyeleri, denetçiler, yöneticiler ve istihdam ettikleri denetçiler, görevlerinden ayrıldıkları tarihten itibaren asgari iki yıl geçmeden denetledikleri işletme veya işletmenin doğrudan ya da dolaylı olarak kontrol ettiği ortaklıkların yönetiminde görev alamaz veya beşinci fıkra kapsamındaki işlerle iştigal edemez.

(9) İşletme, bir yetkili denetim kuruluşu ile birbirini izleyen azami iki yıl için denetim sözleşmesi yapabilir. Azami sürenin sonunda farklı ortaklık ve denetçi kadrosuna sahip olsa bile aynı yetkili denetim kuruluşu ile anlaşma imzalanamaz. Azami sürenin bitiminden iki yıl geçtikten sonra yeniden aynı kuruluş ile denetim sözleşmesi yapılabilir.

(10) Yetkili denetim kuruluşlarının ortakları, yönetim kurulu başkan ve üyeleri, denetçileri, yöneticileri, işletmelerde imza yetkisine sahip veya yönetici düzeyindeki personel ile birinci derecede akrabalıklarının bulunması durumunda bu Yönetmelik kapsamında denetim faaliyetinde bulunamazlar.

(11) Yetkili denetim kuruluşunun ortakları, yönetim kurulu başkanı ve üyeleri, denetçileri ve yöneticileri bir havacılık işletmesinde yönetim kurulu başkanı, üyesi, genel müdür, sorumlu müdür, sorumlu yönetici personel veya imza yetkisini haiz işletme personeli olamaz.

(12) Yetkili denetim kuruluşunun veya ortaklarının, yönetim kurulu başkanı ve üyelerinin, denetçilerinin, yöneticilerinin veya bunların birinci derece akrabaları;

a) İşletmeden veya işletmenin dahil olduğu gruptan, doğrudan veya dolaylı olarak menfaat sağladıklarının ya da menfaat sağlamalarına yol açacak bir teklif veya vaadde bulunulmasına karşın bu durumun yetkili denetim kuruluşuna ve Genel Müdürlüğe yazılı olarak bildirilmediğinin ortaya çıkması,

b) İşletme veya ortaklarıyla veya işletmenin yönetim veya sermaye bakımından doğrudan veya dolaylı olarak bağlı bulunduğu veya kontrolü altında bulundurduğu gerçek veya tüzel kişiler ile doğrudan veya dolaylı ortaklık ya da borç-alacak ilişkisine girmiş olduklarının belirlenmesi,

c) Bu maddeye aykırı hareket etmeleri,

halinde bağımsızlıklarının ortadan kalktığı kabul edilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yetkili Denetim Kuruluşu Organizasyonu ve Yönetimi

Yetkili denetim kuruluşu organizasyonu

MADDE 10- (1) Yetkili denetim kuruluşları bu Yönetmelik gerekliliklerini karşılayabilmek amacıyla bu Yönetmelik kapsamında kendisinden istenen bilgi ve belgeleri, en geç yirmi dört saat içerisinde Genel Müdürlüğe sunabilecek imkânlarla sahip olmak zorundadır. Denetim kuruluşu ayrıca, Genel Müdürlükçe yeterli görülecek bir organizasyon yapısı ile yönetim sistemi kurmak ve işletme faaliyetleri süresince aktif olarak muhafaza etmek zorundadır. Bu kapsamda;

a) Yetkili denetim kuruluşunun tüm faaliyetlerinden sorumlu olmak üzere bir sorumlu müdür,

b) Tüm organizasyonun sağlıklı bir yapıda olmasını ve sürekliliğini denetleme görevi üstelenebilecek kapasitede sorumlu müdüre bağlı kalite yönetiminden sorumlu yönetici,

c) Yetkili denetim kuruluşunun tüm denetim faaliyetlerinden sorumlu yönetici,

ç) Yetkili denetim kuruluşunda görev alan tüm personelin eğitimlerinden sorumlu yönetici,

olmak üzere asgari 4 (dört) yönetici personel görevlendirmek zorundadır.

(2) Birinci fıkranın (b), (c) ve (ç) bentlerinde yer alan yöneticilerin sivil havacılık sektöründe asgari on yıllık tecrübe sahip olması zorunludur.

(3) Söz konusu yöneticilerin yeterlilikleri, Genel Müdürlük tarafından incelenerek uygun görülmesi halinde kabul edilir. Bu yöneticiler, görev aldıkları konularda yetkili denetim kuruluşu sorumlu müdürü ile birlikte Genel Müdürlüğe karşı sorumludurlar

(4) Yetkili denetim kuruluşları yöneticilerinden herhangi birisini değiştirmeyi planlaması halinde görev değişikliğinin gerekçelerini ve varsa dayandığı belgeleri ile yerine atayacağı yöneticinin ismini, özgeçmişini ve ilgili eğitim sertifikalarını, değişiklik yapılması planlanan tarihten en az on gün önce Genel Müdürlüğe bildirir.

(5) Yetkili denetim kuruluşları bu Yönetmelik kapsamında Genel Müdürlükten alacakları denetim yetkileri kapsamı ve yapacakları denetim sayısı esas alınarak istihdam edecekleri başdenetçi ve denetçiler için asgari adam saat hesabına göre yeterli sayıda başdenetçi ve denetçi istihdam etmek zorundadır.

Denetçilerin unvanları

MADDE 11- (1) Yetkili denetim kuruluşunda çalışan ve 2920 ile 5431 sayılı Kanunlar ve bu Kanunlar uyarınca yayımlanan mevzuata göre denetim yetkisine haiz bulunan bağımsız denetçilerin alabilecekleri unvanlar kıdem sırasına göre; başdenetçi ve denetçidir.

(2) Başdenetçi unvanının kazanılması için fiilen en az on yıl, denetçi unvanının kazanılması için fiilen en az beş yıl havacılık sektöründe deneyim şarttır. Ayrıca bu denetçilerin uluslararası ve ulusal mevzuatta öngörülen diğer gerekliliklere de sahip olması zorunludur.

(3) Başdenetçi ve denetçi unvanı verilecek personelin alınacak yetki kapsamında asgari olarak taşımaları gerekli şartlar Genel Müdürlükçe ayrıca alt düzenlemeler ile belirlenir.

Yetkili denetim kuruluşu yönetimi

Madde 12- (1) Yetkili denetim kuruluşu aşağıdakileri içerecek şekilde ve bunlarla sınırlı olmamak üzere etkin bir yönetim sistemi kurmakla yükümlüdür:

- a) Yetki talep edilen işleri yürütebilecek şekilde doküman yönetim ve kontrol sistemi kurmak ve faaliyetleri sırasında işler halde bulundurmak,
- b) Personel politikası oluşturmak,
- c) Kalite yönetim sistemi kurmak,
- ç) Denetim faaliyetlerinin sağlıklı bir şekilde koordine edilebilmesine ve yürütülmesine imkan sağlayacak nitelikte yeterli tesislere sahip bulunmak,
- d) Arşiv ve veri muhafaza sistemi kurmak.

Doküman yönetim ve kontrol sistemi

MADDE 13- (1) Yetkili denetim kuruluşları yetkilendirildikleri konularda faaliyetlerini belirli bir düzen içinde ve mevzuata uygun şekilde yürütülmesine yönelik olarak işletme tarafından tüm dokümanların organizasyon içinde izlenebilir şekilde dağıtılması, saklanması ve güncellemesi için uygun bir doküman yönetim ve kontrol sistemi kurarak, Yetkili Denetim Kuruluşu El Kitabı (DKE), Denetçi El Kitabı (DEK) hazırlar ve anılan kitaplar Genel Müdürlük tarafından onaylanır. Yetkili Denetim Kuruluşu El Kitabı ve Denetçi El Kitaplarının içeriklerine ilişkin düzenleme denetim yetki kapsamlarına uygun olarak Genel Müdürlükçe ayrıca yapılır.

Personel politikası

MADDE 14- (1) Yetkili denetim kuruluşu;

- a) Faaliyetleri sırasında tüm personelini, yetki aldığı alanlarla ilgili yeterli deneyim, yetkinlik, tecrübe, başlangıç ve tazeleme eğitimleri ile performanslarını değerlendirecek bir sistem kurup işletecektir.

b) Personelin görevlendirildiği denetimi türlerinde bu Yönetmelikte ve sivil havacılık mevzuatında belirtilen deneyim ve teknik uzman derecesine sahip olması ve bunu sürdürmesini sağlayacak bir sistem kuracaktır.

c) Personelin teknik ve mevzuat değişikliklerini ve gelişmelerini yakından takip edecekleri ve kendilerini geliştirecek bir sisteme sahip olacaktır.

ç) Ortakları, yönetim kurulu başkanı ve üyeleri, yöneticileri ve denetçileri dahil tüm çalışanlarının denetime dair işlemlerde her türlü hiyerarşik, ekonomik baskı ve tesirden uzak kalacak şekilde görevlerini tam bir tarafsızlık ve etik kültür içinde yapacak şekilde bu Yönetmelikte belirtilen hususlara uygun bir sistem kurulacak ve bu durum yapılacak bir sözleşme ile taahhüt altına alınacaktır.

d) Faaliyetleri sırasında, kurulacak olan yönetim sistemleri ile mevcut ve yayınlanacak mevzuat değişikliklerine uyumu sağlamak üzere gerekli düzenlemeleri yapacaktır.

Kalite yönetim sistemi

MADDE 15- (1) Yetkili denetim kuruluşu, denetçilerinin etik ilkelere, ilgili düzenlemelere, kendisi tarafından belirlenen kalite yönetimi ilke ve uygulamalarına uygunluğunu ve hazırlanan denetim raporlarının gerçek durumu yansıttığını teyit edecek bir kalite yönetim sistemi kurmakla yükümlüdür.

(2) Yetkili denetim kuruluşu, bir baş denetçiyi kalite yönetim sisteminden sorumlu olmak üzere, kalite yönetim sisteminin sağlıklı biçimde işlemesi ve bu sistemin etkinliğinin sürekli olarak izlenmesini sağlamak üzere görevlendirilir. Kalite yönetimine ilişkin standartların yazılı hale getirilmesi, denetçilerin söz konusu standartlara erişiminin sağlanması, kalite yönetimine ilişkin ulusal ve uluslararası gelişmelerin takip edilmesi, olabilecek değişiklikler doğrultusunda standartların güncellenmesi ve denetçilere duyurulması, denetim sırasında etik ilkelere ya da yasal düzenlemelere uygunluğu zedeleyebilecek olağan ve olağanüstü durumlar için önlemler oluşturulması yetkili denetim kuruluşu sorumluluğundadır.

(3) Kalite yönetimine ilişkin politikalar belirlenirken aşağıdaki uygulamalar dikkate alınır:

a) Denetim görevindeki tüm personel sorumluluklarını yerine getirirken bağımsız, dürüst ve tarafsız olmalı, etik, gizlilik ve profesyonel davranış ilkelerine uygun davranmalı, yeterlilik, güvenilirlik, özen ve titizliğe sahip olmalıdır.

b) Herhangi bir denetim raporuna ilişkin olarak hazırlanmış çalışma kağıtları ile denetim sonucunu etkileyen bilgileri içeren evrak, yetkili denetim kuruluşu tarafından en az beş yıl süre ile saklanmalıdır.

Tesis

MADDE 16- (1) Yetkili denetim kuruluşları yetkilendirildiği denetim türlerinin gerekliliklerini sağlayabilecek yeterli tesis ve kaynaklara sahip olmak zorundadır. Tesisler ile ilgili aşağıdaki şartlar aranır:

a) Tesislerin her türlü planlı çalışmaya olanak verecek şekilde özellikle havalandırma ve ışıklandırma koşullarına sahip olması,

b) Tüm tesislerde yangına karşı gerekli önlemlerin alınması.

c) Çalışan personel sayısı ve faaliyet alanı kapsamına göre yeterli büyüklükte çalışma ortamının ve donanımının mevcut olması,

ç) Tüm yönetim sistemi, planlama ve teknik kayıtlar için uygun arşiv sistemin mevcut olması.

Arşiv ve veri muhafaza sistemi

MADDE 17- (1) Yetkili denetim kuruluşu,

a) Yangın ve su baskınları ile sel ve deprem gibi doğal afetlere karşı yeterli emniyet tedbirlerine sahip ve izlenebilirliği olan bir doküman, veri kayıt ve depolama sistemi kuracaktır.

b) Denetim sonuçlarını, raporlarını, yazışmalarını ve denetim ile ilgili her türlü bilgiyi Genel Müdürlük, denetlenen işletme ve kanuni yetkililer dışında kimse ile paylaşmayacak, başkaları tarafından bu bilgilerin izinsiz elde edilmesine imkan vermeyecek yeterli güvenlik önlemi alınmış bir sistem kuracaktır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Denetim Kuruluşlarının Yetkilendirilmesine İlişkin Esaslar

Yetki Belgesi Zorunluluğu

MADDE 18- (1) Bu Yönetmelik kapsamında yetkilendirilmeyen denetim kuruluşu, Genel Müdürlük adına herhangi bir denetim faaliyeti gerçekleştiremez.

Denetim Türleri

Madde 19– (1) Genel Müdürlük tarafından yapılacak denetim yetki türleri;

a) Uçuşa elverişlilik ve bakım;

1) Hava aracı uçuşa elverişlilik,

2) Hava aracı bakım kuruluşları,

3) Bakım eğitim kuruluşları

4) Hava aracı tasarım ve üretim kuruluşları

b) Uçuş operasyon;

1) Ticari hava taşıma işletmeleri,

2) Genel havacılık işletmeleri,

3) Çok hafif hava aracı işletmeleri,

4) Zirai mücadele ve yangın söndürme işletmeleri,

- 5) Balon işletmeleri,
- 6) RVSM; RNAV, RNP, MNPS, ETOPS, LVO, DGR vb. özel yetkiler,
- 7) Yol boyu uçuş,
- 8) SANA,
- c) Lisans;
 - 1) Uçuş eğitim organizasyonu (FTO),
 - 2) Tip intibak eğitim organizasyonu (TRTO),
 - 3) Uçuş hareket uzmanı eğitim organizasyonu

ç) Sağlık

- 1) Uçuş ekibi sağlık muayenesi gerçekleştiren sağlık kurumları

d) Havaalanları

- 1) Havaalanı işletmecileri
- 2) Terminal İşletmecileri
- 3) Yer hizmetleri kuruluşları
- 4) Kontrolsüz havaalanı işletmecileri
- 5) Heliport işletmecileri

6) Gayrisihhi işyerleri

7) Sıhhi işyerleri

e) Hava Seyrüsefer

- 1) Hava trafik
- 2) Haberleşme

f) Güvenlik;

- 1) Havacılık güvenlik
- 2) Güvenlik eğitimi

(2) Yetki başvurusunda bulunan kuruluşlar hangi denetim türlerinde yetki istediğini başvuru dosyasında belirtecektir.

Yetkilendirilecek kuruluşlarda aranacak ortak şartlar

MADDE 20- (1) Yetkilendirilecek kuruluşların;

a) Asgari Limited şirket şeklinde kurulmuş ve hisse senetlerinin tamamının nama yazılı olması,

b) Ticaret unvanlarında sivil havacılık denetim kuruluğu ibarelerinin bulunması,

c) Esas sözleşmelerinin 2920 ve 5431 sayılı Kanunlar ve bu Kanunlara dayanılarak çıkarılan mevzuatlara aykırı hükümler taşıması,

ç) Bu Yönetmelik kapsamında denetim gerçekleştirebilecek ölçüde yönetim yapısına, yeterli sayı ve nitelikte denetçiye, gerekli teknik donanıma, belge ve kayıt düzenine sahip olması, gerekli yönetim ile kalite yönetim sistemine ilişkin yapının ve yazılı politikaların oluşturulması,

d) Verdikleri hizmetlerden doğabilecek zararları karşılamak amacıyla sorumluluk sigortası yaptıracaklarını taahhüt etmeleri,

e) Bu Yönetmelik kapsamında denetim yapma yetkilerinin iptal edilmemiş olması,

f) Şirketi idare ve temsil etmeye yetkili olanların çoğunluğunun T.C. vatandaşı olması ve şirket ana sözleşmesine göre çoğunluk hissesinin T.C. vatandaşı olması,

g) Ödenmiş sermayesinin yetkilendirilen her bir denetim yetkisi için asgari 100,000 (yüzbin) ABD Doları karşılığı olması,

h) Genel Müdürlüğe hitaben 100,000 (yüzbin) ABD Doları karşılığı kesin, süresiz, limitli banka teminat mektubu verilmesi,

şarttır.

Yetkilendirilecek kuruluş ortaklarında, yönetim kurulu başkanı ve üyeleri, denetçileri, yöneticileri ve denetçilerinde aranacak ortak şartlar

MADDE 21- (1) Yetkilendirilecek denetim kuruluşlarının ortaklarının, yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile denetçilerinin, tam zamanlı görev yapmaları zorunlu olan yöneticileri ve istihdam ettikleri denetçilerinin;

a) Başka bir denetim kuruluşunda ya da denetim hizmeti verilen işletmede veya bu işletmenin bağlı kuruluşlarında ortaklığının bulunmaması, yönetim kurulu başkanı, üyesi, ya da yönetici olmaması veya denetçi unvanı altında çalışmaması,

b) 2920 Sayılı Kanunun 18 inci maddesinde, 5431 sayılı Kanunun 27 nci maddesinde ve alt düzenlemelerde belirtilen asgari niteliklere haiz olmaları,

c) Denetim yapma yetkisi iptal edilmiş olan denetim kuruluşlarında ortak olmaması veya yetki iptaline neden olan faaliyetlerde sorumluluklarının tespit edilmemiş olması,

ç) Denetim kuruluşu haricinde sivil havacılık ile ilgili ticari bir faaliyetinin bulunmaması,

d) Hakkında diğer yetkili kurumlar tarafından yapılan bir disiplin kovuşturması sonucunda denetim yapmalarını engelleyecek nitelikte ceza almamış olması,

e) Bağımsızlıklarını ortadan kaldıran ilişkilerinin ortaya çıkması halinde denetimden çekileceklerini taahhüt etmeleri

şarttır.

(2) Tüzel kişi ortaklarının ortaklık yapısının şeffaf ve açık olması ve 2920 Sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununun 18 inci maddesi kapsamında bulunmaması, bunların gerçek kişi ortaklarının birinci fıkrada belirtilen nitelikleri haiz olması şarttır.

Yetki başvurusu sırasında gerekli olan bilgi ve belgeler

MADDE 22- (1) Bu Yönetmelik kapsamında yetkilendirilmek isteyen denetim kuruluşları, aşağıdaki bilgi ve belgelerin eklendiği bir yazı ile Genel Müdürlüğe başvururlar:

a) Denetim kuruluşunun esas sözleşmesi ve varsa esas sözleşme değişikliklerinin yer aldığı ticaret sicili gazetelerinin noter tasdikli örnekleri,

b) İlgili Ticaret Odasından alınacak faaliyet belgesinin bir örneği,

c) Denetim kuruluşunun merkezinin varsa şube ve/veya şubelerinin adresleri, telefonları ve belgegeçer numaraları,

ç) Denetim kuruluşunun başvuru tarihindeki bilançosu ve ödenmiş sermaye miktarının ABD Doları karşılığını gösteren Yeminli Mali Müşavir onaylı belgeler,

d) Ortakların, yönetim kurulu başkan ve üyeleri, yöneticileri ile denetçilerin;

1) Tecrübelerini ve denetimle ilgili aldıkları eğitimlerini içeren ayrıntılı özgeçmişleri, sahip oldukları lisans, sertifika ve katılan eğitim programlarına ilişkin bilgiler, diplomaları ve nüfus cüzdanı veya pasaportlarının noter onaylı örnekleri, ikametgah belgeleri, imza sirküleri,

2) Arşiv kaydını da içeren, son üç ay içinde alınmış adli sicil belgeleri,

3) Başka bir denetim kuruluşunda ortaklığının bulunmadığına, yönetim kurulu başkanı veya üyesi, yöneticisi ile denetçisi ya da denetim faaliyeti ile iştigal eden personel olarak görev yapmadıklarına ve denetim yetkisi iptal edilmiş olan bir kuruluşta ortak, yönetim kurulu başkanı veya üyesi, yönetici olarak görev yapmadıklarına veya yetki iptaline neden olan faaliyetlerde sorumluluklarının tespit edilmediğine ve bu kuruluşlarda nitelikli paya sahip olunmadığına dair yazılı beyanları,

4) Denetim kuruluşu haricinde sivil havacılık ile ilgili ticari faaliyette bulunmadıklarına dair yazılı beyanları,

5) Bu Yönetmelikte belirtilen bağımsızlığı ortadan kaldıran hallerin ortaya çıkması durumunda denetimden çekileceklerine dair yazılı taahhütleri,

6) Daha önce yapılan ya da yapılacak bir disiplin kovuşturması sonucunda denetimin yapılmasına engel teşkil edecek bir ceza alınmadığına, haklarında diğer yetkili kurumlar tarafından bir disiplin kovuşturması yapıp yapılmadığına, böyle bir kovuşturma başlatıldığında en geç yedi gün içinde Genel Müdürlüğün bilgilendirileceğine, kovuşturma sonucunda denetimin yapılmasına engel teşkil edecek bir ceza alınması halinde bulunulan görevden en geç 15 (onbeş) gün içerisinde istifa edileceğine ilişkin, yazılı beyanları,

e) Ortakların tüzel kişi olması durumunda gerçek kişi ortaklarının bu Yönetmelikte belirtilen şartlara haiz olduklarını gösteren belgeler,

f) Bu Yönetmeliğe uygun şekilde organizasyon yapısının oluşturulduğu, gerekli yönetim sistemlerinin kurulduğunu teyit eden belgeler ile bu kapsamda görevlendirilecek sorumlu yöneticiler ile denetçilerin adı, soyadı ve tecrübelerine ilişkin bilgileri,

g) Genel Müdürlüğe hitaben düzenlenmiş 100,000.-ABD Doları kesin, süresiz ve limitiçi banka teminat mektubu,

ğ) Bu Yönetmelik kapsamında verilecek denetim hizmeti nedeniyle oluşabilecek zararların tazminini teminen asgari 1,000,000 (bir milyon) ABD Doları tutarında sorumluluk sigortası poliçesi

eklenir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen belgelerin hali hazırda faaliyet gösteren yetkili denetim kuruluşlarında pay edinecek yeni ortaklar ya da görev alacak yeni yönetim kurulu başkan ve üyeleri, yöneticileri ve denetçiler tarafından da Genel Müdürlüğe tevsik edilmesi zorunludur.

(3) Genel Müdürlük, yapılan başvuruları en geç otuz gün içinde değerlendirir, başvuruların değerlendirilmesi sırasında ek bilgi ve belge isteyebilir. Genel Müdürlükçe eksikliği tespit edilen veya ek olarak istenen bilgi ve belgeler, yetki başvurusunda bulunan denetim kuruluşuna yazılı olarak bildirilir. Ek bilgi ve belge istendiğine ilişkin yazının tebliğini takip eden otuz gün içerisinde istenen bilgi ve belgeler Genel Müdürlüğe gönderilir. İstenilen bilgi ve belgelerin bu süre içerisinde gönderilmemesi halinde yetki başvurusundan feragat edildiği kabul edilir.

(4) Yabancı uyruklu gerçek ve tüzel kişilerden istenilen belgelerin bu kişilerin yerleşik olduğu ülkede kayıtların tutulduğu bir merci ya da sistem olmaması nedeniyle temin edilememesi durumunda, bu durumun ilgili ülkenin yetkili mercilerinden alınacak bir belge ile Genel Müdürlüğe tevsik edilmesi zorunludur.

(5) Bu Yönetmelikte yer alan başvurularla ilgili olarak yurt dışından temin edilecek belgelerin ilgili ülkenin yetkili makamlarınca ve Türkiye'nin o ülkedeki konsolosluğunca veya Lahey Devletler Özel Hukuku Konferansı çerçevesinde hazırlanan Yabancı Resmi Belgelerin Tasdiki Mecburiyetinin Kaldırılması Sözleşmesi hükümlerine göre onaylanmış olması ve başvuruya belgelerin noter onaylı tercümelerinin de eklenmesi şarttır.

Denetim yapma yetkisinin verilmesi

MADDE 23- (1) Yetki başvurusunda bulunan denetim kuruluşlarına yönelik değerlendirme 01/06/2007 tarihli ve 26539 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Ticari Hava Taşıma İşletmeleri Yönetmeliği'ne (SHY 6A) göre kurulan inceleme komisyonu tarafından yapılır.

(2) Ortakları, yönetim kurulu başkanı, üyeleri, yöneticileri ve denetçileri ile birlikte bu Yönetmelikte yer alan koşulları taşıyan ve gerekli belgelerle yazılı başvuruda bulunan denetim kuruluşlarına, Genel Müdürlükçe faaliyet konularını yürütebilecek yeterliliğe sahip olduklarının kanaatine varılması halinde denetim kuruluşu yetkisi verilir.

(3) Denetim yetkisi verilen kuruluşların el kitapları, yönetici personel kabul formları ve denetçi onay belgeleri Genel Müdürlükçe onaylanır.

(4) Genel Müdürlük, bu Yönetmelikte yer alan hükümler göz önünde bulundurularak yapılacak değerlendirmelere ilave olarak denetim yapma yetkisi almak için başvuran denetim kuruluşu nezdinde, ilgili yeterlilik ve teknik donanımın yeterliliğinin tespitine yönelik yerinde inceleme yapmaya da yetkilidir.

(5) Genel Müdürlük tarafından yetkilendirilen denetim kuruluşları Genel Müdürlüğün internet sayfasında kamuoyuna duyurulur.

(6) Denetim kuruluşlarına verilen yetkiler bu Yönetmelikte yer alan koşulların taşınması koşuluyla bir yıl için düzenlenir ve Genel Müdürlükçe uygun görülmesi halinde her yıl temdit edilir.

(7) Genel Müdürlük, yetkilendirilen denetim kuruluşunun faaliyetlerini, yazışmalarını, kayıtlarını ve benzer iş ve işlemlerini bu Yönetmelik ve ilgili talimatlarda belirtilen esaslara göre haberli veya habersiz olarak denetler.

Denetim yapma yetkisinin askıya alınması ve iptali

MADDE 24- (1) Aşağıdaki hallerde yetkili denetim kuruluşunun işletmelerde denetim yapma izni Genel Müdürlük tarafından, sürekli olarak iptal edilir:

a) Bu Yönetmelikte belirtilen kuruluş şartlarının kaybedilmesi,

b) Bu Yönetmeliğe uygun hareket edilmeksizin denetim faaliyetinin gerçekleştirilmesi,

c) Zorunlu olan sorumluluk sigortasının yenilenmemesi,

ç) Olumlu ya da olumsuz görüş verilen raporların güvenilirliğini önemlilik arzeden ölçüde etkileyecek hususların ortaya çıkması halinde, yetkili denetim kuruluşunun bu hususta kusurlu olmadığını kanıtlanamaması,

d) Kesintisiz olarak 1 (bir) takvim yılı içinde Genel Müdürlük adına denetim faaliyetlerinde bulunulmaması,

e) Bu Yönetmelik kapsamında devam eden denetim sözleşmesinin bulunmaması ya da bu Yönetmelikte belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde denetim sözleşmesinin feshedilmiş olması koşuluyla yetkili denetim kuruluşu tarafından yetki iptalinin talep edilmesi.

(2) Yetki iptalinin sürekli olarak kaldırılmasından önce yetkili denetim kuruluşunun yazılı görüşü alınır. Görüş istendiğine ilişkin yazının tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde görüş verilmemesi halinde bu hak'tan feragat edildiği kabul edilir.

(3) Genel Müdürlük, yetkili denetim kuruluşunun ortaklarının, yönetim kurulu başkan ve üyelerinin, yöneticilerinin ya da denetçilerinin bu Yönetmelikle belirlenen şartları kaybetmeleri nedeniyle gerekli değişikliklerin yapılmaması, denetçiler tarafından kullanılan unvanların bu Yönetmelik hükümlerine uygun olmaması, Genel Müdürlüğe bildirilenler dışında denetçi görevlendirilmesi ya da bu Yönetmelikte belirtilen diğer usul ve esaslara uyulmaması nedeniyle Genel Müdürlük uyarı konusu yapılan hususların tekrar edilmesi halinde yetkili denetim kuruluşunun bu Yönetmelik kapsamındaki yetkisini altı aydan fazla olmamak üzere geçici olarak kaldırır.

(4) Genel Müdürlük, birinci fıkranın (ç) bendinde belirtilen hususlarda sorumluluğu tespit edilen yetkili denetim kuruluşunun ortaklarının, yönetim kurulu başkanı ve üyelerinin, yöneticilerinin veya denetçilerinin bir başka yetkili denetim kuruluşunda çalışmasını yasaklar.

(5) Sürekli veya geçici yetki iptali ve dördüncü fıkra kapsamındaki yasaklılık hali ve yetki iptaline ilişkin karar Genel Müdürlüğün internet sayfasında ilan edilir. İlan tarihinden itibaren denetim kuruluşundan alınan teminat mektubu Genel Müdürlük adına irad kaydedilir.

(6) Yetkili denetim kuruluşlarının yetki iptallerine yönelik değerlendirme 01/6/2007 tarihli ve 26539 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Ticari Hava Taşıma İşletmeleri Yönetmeliğine (SHY 6A) göre kurulan inceleme komisyonu tarafından yapılır.

(7) Yetkili denetim kuruluşlarının yetkilerinin iptali durumunda denetim kuruluşu çalışanlarına verilen teknik denetçi ve tüm meydanlar giriş kartları yedi gün içinde Genel Müdürlüğe iade edilir.

(8) Yetkili denetim kuruluşunun yetkilerinin iptali durumunda yetki süreleri dahilinde denetim kuruluşu ve çalışanları tarafından verdikleri hizmetler sırasında edindikleri bilgi, belgeler ve arşiv kayıtları süresiz olarak hiçbir şekilde bir başkası ile paylaşılamaz.

Denetim yapma yetkisi kapsamının değişikliği

MADDE 25- (1) Bu Yönetmeliğe göre yetkilendirilen yetkili denetim kuruluşları yetki kapsamlarında değişiklik yapmak istediklerinde, yetki almak istedikleri konulara ilişkin olarak bu Yönetmelik gerekliliklerine göre hazırlayacakları dosya ile Genel Müdürlüğe yazılı başvuru yaparlar.

Denetçilerin yetkilendirilmesi

MADDE 26- (1) Bu Yönetmelik kapsamında denetim yapma yetkisi verilen denetim kuruluşlarında görevli başdenetçiler ile denetçilere ilişkin değerlendirilme yapılarak yetkilendirildikleri alanlarda sivil havacılık işletmelerinde denetim yapma yetkisi verilir.

(2) Genel Müdürlük tarafından başdenetçi ve denetçi olarak görevlendirilen personele teknik denetçi kartı ile ücreti karşılığında tüm meydanlar giriş kartı verilir.

Denetçilere verilen yetkilerin iptali

MADDE 27- (1) Genel Müdürlük tarafından yetkilendirilen başdenetçi ve denetçilerin yetkileri;

a) Yetkili denetim kuruluşunun yetkilerinin iptal edilmesi, ve/veya

b) Bu Yönetmelik ve sivil havacılık mevzuatına aykırı hareket edilmesi,

halinde inceleme komisyonu değerlendirmesi sonucu iptal edilir. Yetkileri iptal edilen denetçiler herhangi bir denetim kuruluşunda görev alamaz ve havacılık işletmelerinde yönetici personel olamaz.

(2) Yetkileri iptal edilen başdenetçi ve denetçilere verilen teknik denetçi kartları ve tüm meydanlar giriş kartları yedi gün içinde Genel Müdürlüğe iade edilir.

ALTINCI BÖLÜM

Denetim Sözleşmesi

Denetim sözleşmesinin unsurları

MADDE 28- (1) Denetim, yetkili denetim kuruluşu ile işletme arasında yapılacak yazılı sözleşme çerçevesinde yürütülür. Denetim sözleşmesi, yapılacak denetimin kapsam ve içeriği üzerinde taraflar arasında tam bir mutabakat sağlandığının göstergesidir.

(2) Denetim sözleşmesi;

a) 2920 ve 5431 Sayılı Kanun ve bu Kanunlar uyarınca yapılan Sivil Havacılık düzenlemeleri, Genel Müdürlük tarafından yapılan resmi duyurular,

b) Denetim raporunun şekli, içeriği ile bu raporların hazırlanma nedenleri, dikkate alınarak hazırlanır.

(3) Denetim sözleşmelerinde asgari olarak;

a) Denetimin amacı, kapsamı, dönemi ve varsa özel nedenleri,

b) Tarafların yükümlülükleri,

c) Denetçinin uymakla yükümlü bulunduğu denetim standartları ve düzenlemeler,

ç) Yetkili denetim kuruluşu tarafından sözleşme kapsamında verilecek hizmetler,

d) Denetimle ilgili olarak istenen her türlü kayıt, belge ve diğer bilgilere sınırsız erişim imkanı sağlanacağı,

e) Denetim ücreti,

f) Denetim hizmetinin, bu Yönetmelik kapsamında verilecek denetim hizmeti nedeniyle oluşabilecek zararların tazminini teminen yetkili denetim kuruluşu tarafından yaptırılan asgari 1,000,000 (bir milyon) ABD Doları sorumluluk sigortası kapsamında olacağı,

ile ilgili hükümler bulunmalıdır.

Denetim ücreti

MADDE 29- (1) Yetkili denetim kuruluşları ile işletmeler arasında imzalanacak denetim sözleşme ücretleri Genel Müdürlük hizmet tarifesinde belirlenen denetim ücretini geçmemek üzere karşılıklı anlaşma ile belirlenir.

Denetim sözleşmesinin yürürlüğü

MADDE 30- (1) Yetkili denetim kuruluşunun seçimi ve denetim sürecinin başlatılması işletme sorumlu müdürü tarafından gerçekleştirilir.

(2) Belirlenen süre sonunda aynı yetkili denetim kuruluşu ile tekrar denetim sözleşmesi imzalanabilmesi için en az iki yıl geçmesi zorunludur.

(3) İşletmeler denetimini gerçekleştirecek yetkili denetim kuruluşu ile denetim sözleşmesi imzalanmasını müteakip yedi gün içinde Genel Müdürlüğe denetim sözleşmesi gönderilir.

Denetim sözleşmesindeki değişiklikler

MADDE 31- (1) Denetim sözleşmesinin şartlarında değişiklik yapılması istenildiğinde, yetkili denetim kuruluşu ile işletmenin yeni şartlar üzerinde mutabakat sağlaması ve yapılacak değişikliklerin sivil havacılık mevzuatına ve bu Yönetmeliğe aykırı olmaması gerekir.

(2) Yeni sözleşme, sözleşme tarihinden itibaren 7 (yedi) gün içinde Genel Müdürlüğe gönderilir.

Denetim sözleşmesinin sona erdirilmesi

MADDE 32- (1) Yetkili denetim kuruluşunun denetimden çekilmesi veya işletmenin denetim sözleşmesini feshetmesi, denetim sözleşmesinin sona erdirilmesi olarak kabul edilir.

(2) Yetkili denetim kuruluşu, denetim faaliyetlerinin sözleşme hükümlerine aykırı olarak sınırlandırılması, işletmenin faaliyetlerine ilişkin önemlilik arz eden bilgi ve belgelerin sağlanamaması, vb durumlar söz konusu ise gerekçesi ile yapacağı başvurunun Genel Müdürlükçe kabul edilmesi halinde denetimden çekilebilir. Çekilen yetkili denetim kuruluşu, çalışma kağıtlarını ve eki bilgileri, yerine geçecek olan yetkili denetim kuruluşunun incelemesine imkan sağlamak ve istenilmesi halinde de kopyalarını vermekle yükümlüdür.

(3) Denetim yöntemine ilişkin görüş ayrılıkları sözleşmenin sona erdirilmesi için gerekçe oluşturmaz.

YEDİNCİ BÖLÜM

Tarafların Yükümlülükleri

İşletmenin yükümlülükleri

MADDE 33- (1) İşletme, faaliyetlerine ilişkin bilgi ve belgeler başta olmak üzere her türlü faaliyet, kayıt belge ve bilgi işlem sistemini denetime uygun ve hazır hale getirmek zorundadır. İşletme, talep edilmesi halinde iç denetim raporlarının bir örneğini yetkili denetim kuruluşuna verir ve denetçi ile işletme kalite ve emniyet denetçileri arasındaki işbirliğinin sağlanması için gerekli tedbirleri alır.

(2) İşletme yönetimi, yetki ve sorumlulukların açık bir şekilde belirlenmesi ve bununla ilgili uygulamanın gözetilmesi, faaliyetlerin mevzuata uygunluğunun sağlanması, denetim sürecinde ortaya çıkabilecek olaylara ilişkin olarak gerekli önlemleri almakla yükümlüdür.

(3) Denetçiler ile işletme personeli arasında koordinasyonun sağlanması işletmenin sorumluluğundadır.

(4) İşletme tarafından sözleşme süresi içinde yetkili denetim kuruluşunun değiştirilmek istenildiği ya da yetkili denetim kuruluşu tarafından denetim sözleşmesine aykırı hareket edildiği ve/veya denetimin bu Yönetmelikte belirtilen esaslara göre yapılmadığı hallerde, durumun gerekçesiyle birlikte Genel Müdürlüğe bildirilmesi ve denetim sözleşmesinin feshedilebilmesi için Genel Müdürlüğün uygun görüşünün alınması zorunludur.

Yetkili denetim kuruluşunun yükümlülükleri

MADDE 34- (1) Yetkili denetim kuruluşunun ortaklık yapısındaki ya da yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile değişiklik yapılması veya en az denetçi düzeyinde yeni bir denetçinin istihdam edilmesi halinde bu durumun, ilgili bilgi ve belgeler ile birlikte 7 (yedi) gün içinde Genel Müdürlüğe bildirilmesi zorunludur.

(2) Yetkili denetim kuruluşları, ortaklarının, yönetim kurulu başkan ve üyelerinin, yöneticilerinin ve denetçilerinin bu Yönetmelik kapsamında bağımsızlıklarının ortadan kalktığı hallerde, ilgili işletme ile denetim sözleşmesi düzenleyemezler, düzenlenmiş ise denetimden çekilirler. Görevlendirilen denetçilerin bağımsızlığının ortadan kalktığı hallerde ilgili denetçinin değiştirilmesini sağlamak yetkili denetim kuruluşunun yükümlülüğündedir.

(3) Yetkili denetim kuruluşları, istihdam ettikleri denetçilerin uluslararası ve ulusal mevzuatta yer alan kriterlere göre sürekli eğitim programlarına katılmalarını sağlarlar.

(4) Yetkili denetim kuruluşları yıllık faaliyetleri hakkında asgari olarak aşağıdaki hususları içeren ve sorumlu yöneticileri tarafından imzalanan bir raporu hazırlayarak her yıl Mart ayına kadar Genel Müdürlüğe gönderirler.

a) Yetkili denetim kuruluşunun yönetim ve ortaklık yapısına ilişkin açıklama,

b) Yetkili denetim kuruluşunun kalite yönetim sistemine ve bu sistemin etkinliğine dair açıklama,

c) Yetkili denetim kuruluşu tarafından son bir yıl içinde denetime tabi tutulan işletmelerin listesi,

ç) Yetkili denetim kuruluşu tarafından bu Yönetmelik kapsamındaki denetim çalışmaları süresince bağımsızlık ilkesine uyulduğuna ve bu uygulamaların yetkili denetim kuruluşunun kendi içinde incelemeye tabi tutulup tutulmadığına ilişkin açıklama,

d) Yetkili denetim kuruluşunda istihdam edilen denetçilerin uluslararası ve ulusal mevzuatta yer alan kriterlere göre sürekli eğitime tabi tutulmasına ilişkin izlenen politika hakkında açıklama,

(5) Yetkili denetim kuruluşları bu Yönetmelik kapsamında gerekli yönetim sistemlerini kurmakla yükümlüdür.

(6) İşletme tarafından denetime ilişkin bilgi ve belgelerin yetkili denetim kuruluşuna verilmemesi halinde bu durum yetkili denetim kuruluşu tarafından Genel Müdürlüğe ivedilikle bildirilir.

(7) Yetkili denetim kuruluşları, istihdam ettikleri denetçilerce bu Yönetmelik kapsamında düzenlenecek çalışma kağıtlarını ve denetime ilişkin her türlü bilgi ve belgeyi istenildiğinde Genel Müdürlüğe göndermek ya da Genel Müdürlüğün denetime yetkili personeline açmak zorundadır.

(8) Bu Yönetmelik kapsamında verilecek denetim hizmeti nedeniyle oluşabilecek zararların tazminini teminen asgari 1,000,000 (bir milyon) ABD Doları genel şartları Genel Müdürlükçe ayrıca düzenlenecek sorumluluk sigortası yaptırırlar.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Denetimin Planlanması ve İş Birliği

Denetim planı

MADDE 35- (1) Gerçekleştirilecek her denetim için bir denetim planı gerçekleştirilecek denetlemeden sorumlu yönetici tarafından;

a) İşletme faaliyetleri, önceki denetimlere ait çalışma kağıtları ve denetim raporları ile ilgili belgelerin nasıl gözden geçirileceği,

b) Denetim ekibinde yer alan denetçilerin sorumluluk, yeterlilik ve deneyimleriyle ilgili hususlara dikkat edilmek suretiyle, ekip içinde iş bölümünün ve koordinasyonun nasıl yapılacağı,

c) Önceki dönemlere ait denetimin farklı bir yetkili denetim kuruluşu tarafından yapılmış olması halinde, herhangi bir yasal düzenleme ile yasaklanmadıkça, söz konusu yetkili denetim kuruluşunun denetim faaliyetlerine ilişkin çalışma kağıtlarının incelenmesi ve önceki denetçiler ile görüşmeler yapılması gereğinin nasıl belirleneceği,

ç) İşletme faaliyetlerinin coğrafi dağılımına göre denetim ekipleri arasında işbirliğinin nasıl sağlanacağı,

d) İşletmenin hizmet aldığı kuruluşlar ile yapılan işlemlerin nasıl inceleneceği,

e) Alınan destek hizmetlerinin işletmenin faaliyetleri üzerindeki etkileri,

f) Sivil havacılık sektöründeki gelişmeler, uyulması gereken düzenlemeler ve diğer faktörlere ilişkin değerlendirmeler

hakkında yazılı bilgiler içeren bir denetim planı hazırlanır.

(2) İkinci fıkra kapsamındaki bilgi ve belgeler yetkili denetim kuruluşunca, çalışma kağıdı olarak ilgili işletmenin dosyasında saklanır.

Denetçiler ile işletme kalite ve emniyet denetçileri arasında işbirliği

MADDE 36- (1) Etkin bir denetim planlanması amacıyla denetçinin, işletmenin iç denetimi hakkında yeterli bilgiyi edinmesi ve iç denetim raporlarını incelemesi gerekir.

(2) İşletmenin denetçileri, kendi raporları dahil ihtiyaç duyulan bütün bilgileri istenildiğinde denetçilere verir.

Genel Müdürlük ile yetkili denetim kuruluşları arasında işbirliği

MADDE 37- (1) Genel Müdürlük tarafından gerekli görüldüğünde denetime tabi tutulan işletme hakkında görüş alışverişinde bulunmak üzere yetkili denetim kuruluşu ile toplantılar düzenlenir.

(2) Denetçiler;

a) İşletmenin işletmecilik yapma yetkisi için gerekli ölçütlerden birini yerine getirmediğini gösteren bilgilere sahip olmaları,

b) İşletmenin yönetiminde ciddi bir uyuşmazlık, işletme yönetiminde bulunan bir kişinin beklenmedik şekilde işten ayrılması gibi yönetim ve organizasyonunda ve iç kontrol sisteminde önemli etkisi olan veya olabilecek olan gelişmelerin ortaya çıkması,

c) İşletmenin faaliyet ve kayıt düzenine ilişkin mevzuata aykırı işlemler ile 2920 ve 5431 sayılı Kanunlar ve ilgili mevzuat ile işletmenin ana sözleşmesi veya tüzüğüne ciddi biçimde ihlal edildiğine ilişkin bilgiler edinmeleri

halinde de durumu öğrendikleri anda Genel Müdürlük bilgilendirilir.

(3) Genel Müdürlük, yetkili denetim kuruluşundan, işletme tarafından 2920 ve 5431 sayılı Kanunlar ve ilgili mevzuat ile belirlenen gerekliliklerin uygunluğunun, Genel Müdürlüğe

verilen bilgi, belge ve raporlardaki bilgilerin doğruluğunun tespit edilmesi gibi hususlarda denetçilere ilave görevler verilmesini talep edebilir.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Denetim Raporu ve Bulgu Seviyeleri

Denetim raporu

MADDE 38- (1) Denetim raporu aşağıda belirtilen hususları içerecek şekilde düzenlenir.

- a) Denetlenen işletme unvanı,
- b) Denetleme tarihi ve yeri,
- c) Denetleme konusu
- ç) Denetleme heyeti üyeleri,
- d) Görüşülen personel,
- e) Denetlemede tespit edilen bulgular, seviyeleri ve değerlendirme,
- f) Sonuç
- g) Denetleme heyeti üyeleri imzaları

(2) Denetimlerde uçuş emniyet ve güvenliğini 1. seviyede tehdit eden her hangi bir bulgu bulunmaması durumunda en fazla 5 (beş) gün içinde denetim raporları Genel Müdürlüğe sunulur.

(3) Genel Müdürlüğe sunulacak raporlar ilgili baş denetçi ile denetim kuruluşu sorumlu müdürü tarafından imzalı olarak sunulur.

Denetim bulgu seviyeleri

MADDE 39- (1) Yetkili denetim kuruluşları tarafından gerçekleştirilecek denetimlerde tespit edilen bulgular aşağıdaki şekilde seviyelendirilir:

a) Birinci seviye bulgu: ilgili sivil havacılık düzenlemelerine aykırı olan, emniyet ve güvenlik standardını düşüren ve uçuş emniyet ve güvenliğini doğrudan ciddi olarak etkileyen önemli bir yetersizlik veya kusuru,

b) İkinci seviye bulgu: ilgili sivil havacılık düzenlemelerine aykırı olan, emniyet ve güvenlik standardının düşmesine yol açabilecek ancak uçuş emniyet ve güvenliğini doğrudan etkilemeyen herhangi bir yetersizlik veya kusuru,

c) Üçüncü seviye bulgu: ilgili sivil havacılık düzenlemelerinde tavsiye olarak yer alan ancak düzeltilmesi gerekli görülen hususu,

ç) Tavsiye: ilgili sivil havacılık düzenlemelerinde yer alan emniyet ve güvenlik standardının artırılmasına yönelik iyileştirme istekleri,

ONUNCU BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Sorumluluk sigortasının tazmini

MADDE 40- (1) Sorumluluk sigortasının tazminine ilişkin hususlar Genel Müdürlükçe yapılacak alt düzenlemeler ile belirlenir.

Açık olmayan hallerde uygulanacak esaslar

MADDE 41- (1) Bu Yönetmelikte açıklık olmayan hallerde ulusal ve uluslar arası taraf olunan düzenlemelerde benimsenen esaslar uygulanır.

Yürürlük

MADDE 42-(1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 43- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Sivil Havacılık Genel Müdürü yürütür.